

Neden Ukrayna'yı desteklemeliyiz?

Antti Rautiainen

22.02.2022

İçindekiler

Peki, “savaş değil sınıf savaşı” ne anlama geliyor?	3
---	---

Ukrayna'daki "demokrasi"nin ilk 30 yılının sonuçları, en basit tabirle, inandırıcılıktan uzak. Ekonomi ve medya, rakip oligarkların elinde, yolsuzluk sarsıcı seviyelerde, ekonomik gelişme çoğu Afrika ülkesinin gerisinde kalıyor ve ilaveten ülke, dünya genelindeki neo-Nazi hareketinin merkezi oldu. Ve tüm bu sorunlar, esasen ülkenin kendisinden kaynaklanıyor; Kremlin'in entrikalarının sonucu değil.

Ancak, bunun alternatifi daha da kötü. Putin yalnızca Avrupa'nın değil tüm dünyanın jandarması; Suriye'den Myanmar'a, nerede bir diktatör kendi halkından binlercesine işkence edip öldürüyorsa, Putin, desteklemek için onun yanında yer alıyor. Rusya'da artık seçim falan yok. Bir şeyleri değiştirmeye yönelik en ılımlı girişimler bile, ceza davalarına ve baskılara konu oluyor.

Yine de, tehdit içeren açıklamalar ve artan baskıların sonucunun kapsamlı bir savaş olduğuna inanmıyorum. Ancak ihtilaf ortadan kaybolmuyor ve hiç kimse gerçekten istemese de, gerilimin tırmanmasının sonucu olarak 5-10 yıl içerisinde kapsamlı bir savaş başlayabilir. Ve kapsamlı bir savaş durumunda Ukrayna'nın tarafında olmalıyız. Malatesta'nın dediği gibi, *"Bana göre, en kötü demokrasinin, akademik açıdan bakıldığında da, her zaman en iyi diktatörlükten daha iyi olduğuna şüphe yok."*¹ Ukrayna ve Rusya arasındaki savaşta tarafsızlık, bir demokrasinin, bir diktatörlük tarafından işgali anlamına gelebilir.

"Amerikan veya Rus, Ukrayna'da her türden emperyalizme karşı" olduğunu açıklayan solcuları ciddiye almıyorum. Örneğin, Irak ve Orta Amerika'da Amerikan emperyalizminin var olduğu aşikârdır, ancak Ukrayna'da değil. NATO ve ABD, de-facto (fiilen) Ukrayna'yı Rus etki alanına bırakma konusunda anlaşmışlardır. Ukrayna, askeri veya diğer türden hangi yardımı alırsa alsın, teorik anlamda bir işgali durdurmaya yetmeyecektir. Bir işgal durumunda kimse Ukrayna'yı desteklemek için askeri birlik göndermeyecektir.

Peki, "savaş değil sınıf savaşı" ne anlama geliyor?

Varşova gettosundaki ayaklanmaya katılanların çoğunluğu Siyonistti. Ancak, Bund örgütünün enternasyonalist savaşçıları olan, o dönemin anarşistleri de, *"hem Alman milliyetçiliği ile Nazi emperyalizmine, hem de getto ayaklanmasının Yahudi milliyetçiliği ile emperyalizmine karşı"* olduğunu duyurmadan ayaklanmaya katılmışlardı. Fransız ordusu Cezayir'de on binlerce kişiyi katlederken, Fransız anarko-komünistleri *"Fransız ve Cezayir milliyetçiliği"*ne karşı olduklarını açıklamamışlardı. Bunun yerine, Cezayir isyancılarına somut destek sağladılar. Sonuç olarak bu destek, baskı ve hapis cezalarıyla sonuçlanırken, Fransız anarko-komünizmini de tamamen ezildi. İsrail, Filistin topraklarını gasp edip evleri tahrip ederken, anarşistler *"hem İsrail hem de Filistin milliyetçiliğine karşıyız"* demediler, tahliyelere karşı Filistinlilerle birlikte yürüdüler.

Ukrayna'nın, beklenmeyen, ancak olası şekilde Rus işgaline uğraması, işbirlikçi bir rejim, (tüm anarşist hareketin yok edilmesini de içeren) kitlesel baskı ve tüm sivil özgürlüklerin ortadan kaldırılmasıyla sonuçlanacaktır. *"Savaş değil sınıf savaşı"*, anarşistlerin bir işgal durumunda tarafsız kalmaları anlamına gelmez. Anarşistlerin saldırgan savaşlara karşı oldukları anlamına gelir.

Rus saldırganlığına karşı direniş yalnızca Ukrayna işçi sınıfının çıkarına değil, aynı zamanda Rusya'daki işçi sınıfının da çıkarıdır. Nazilere gelince, onların temel görüşü sadece yalakalıktır ve işgal durumunda, bazıları Quisling rolünü üstleneceklerdir.² Anarşistlere gelince, kapsamlı bir işgal durumunda, havai-fişekli ve sapanlı 50 kişiden oluşan anarşist bir birlik gülünç gelebilir. Düzenli Ukrayna ordusu Rusya'yı yenemeyebilir, ancak binlerce ve hatta yüzbinlerce kişilik kayba neden olabilir. Bu nedenle, olası bir işgalin ilk evresinde, düzenli ordu desteklenmelidir. Bunu söylerken, anarşistlerin hükümetin veya ordu karargâhının kararlarını eleştirme haklarının olmadığını ya da olabildiği azami ölçüde özerk kalma haklarından vazgeçmelerini kastetmiyorum.

Olası bir işgalin ilk aşamasından sonra, birkaç senaryo karşımıza çıkabilir. Grev vb. sivil direnişler olabilir, ancak Rus işgali durumunda (Donbass "halk cumhuriyeti"nde olduğu gibi) bunlar acımasızca

¹ Bakunin'in buna benzer ancak daha az alıntılanan bir sözü vardır.

² Quisling: Norveç'i işgal eden Nazilerle işbirliği yaparak başbakanlığı üstlenen Norveçli eski komutan.

bastırılabilir, geriye yalnızca silahlı mücadele olasılığı kalır. Fakat eğer bütünleşik bir direniş örgütü bulunmuyorsa, anarşistler özerk hareket edebilirler. Ancak İkinci Dünya Savaşı'ndaki Polonya Vatan Ordusu örneğindeki gibi güçlü bir direniş örgütü varsa, anarşistler bununla işbirliği yapabilirler. Bu, Varşova ayaklanmasına katılan Polonyalı sendikacıların örgütü ZSP'nin de tercih ettiği şeydi.

İkinci Dünya Savaşı sırasında, Nazi işgalindeki her Avrupa ülkesinde anarşistler, fiilen, her ne kadar stalinistler veya burjuva milliyetçiler tarafından kontrol edilse de “anaakım” direniş hareketiyle işbirliği yapmışlardı. Fransa'da İspanyol CNT'sinden anarşist mülteciler, General de Gaulle'ün liderliğindeki Özgür Fransa ordusuna katıldılar ve nihayetinde Paris kurtarıldı; ancak müttefik liderliği öylesine faşist ki, Paris'e öncelikle Özgür Fransa güçlerinin çoğunluğunu oluşturan Fransız Afrika kolonilerinden gelen siyah askerlerin değil, beyaz askerlerin girmesini istemişti.

Rusya'da anarşistler “Zafer Günü”ne ilişkin mitleri eleştirmekte zorlandılar. Açıkçası, Çeçenya gibi bazı bölgelerde Stalin, Hitler'den pek de aşağı kalmıyordu. Ancak Naziler tarafından işgal edilen ülkelerin neredeyse tamamında anarşistler ve antiotoriterler Müttefiklerle işbirliği yaptılar. Bildiğim tek istisna, Troçkizm'den konseyci komünizme doğru evrilen Hollanda Marx-Lenin-Luxemburg Cephesi'ydi. Onlarca veya yüzlerce sayıda üyesi olan küçük bir yeraltı örgütüydü ve “anaakım” direnişle işbirliğini reddetmişlerdi. MLL Cephesi, hem Büyük Britanya'ya hem de Nazilere eşit uzaklıktaydı, aynı zamanda Nazi işgaline karşı “Sovyetler Birliği”nin savunulmaması çağrılarını yaptı. 1942'de Naziler, örgüt liderliğinin tamamını yakalayıp kurşuna dizdiler. Çok ilkeli duruşları pek bir işe yaramadı. Daha az ilkeli anti-otoriterlerin işi biraz daha yaver gitti. Örneğin, İtalyan anarşist partizanlar, sonradan anarşist hareketin güçlü bir merkezi olan Carrara şehrini özgürleştirmişlerdi. Anarşist hareketin deneyimli kişileri, başka hiçbir yerde (anarşist) hareketi Dünya Savaşı öncesindeki düzeyine çıkarmayı başaramadılar, ancak bu durumun “burjuva” müttefiklerle “ilkesiz” işbirliği meselesiyle ilgisi yoktu.

Ahlak, genellikle yalnızca bireysel bir bakış açısı üzerinden tartışılır, öte yandan, dolaysız bir bakış açısından, hem MLL Cephesi'nin hem de 50lerin Fransız anarko-komünistlerinin eylemleri başarısız olmuştur. Kantçı kategorik bir imperatif (kesin buyrum) üzerinden bir sonuca varmak da fazlasıyla zordur; bunlar evrensel ahlaki bir kural oluşturulamayan özel durumlardır. Ancak, devrimci ahlak yalnızca bireysel bakış açısına değil, aynı zamanda işçi sınıfının ve devrimci örgütlenmenin bakış açılarına da dayanır. Devrimci tercihler ani yenilgilerle sonuçlanabilir, ancak bu durum, devrimciler tarihin doğru tarafında değillerse bir trajediden öte bir şey değildir. Fransız anarko-komünistleri kolonyalizmin yıkımına katkıda bulunduklarından tarihin doğru tarafındalardı. Ancak, MLL Cephesi, anti-faşist mücadeleyi reddettiği için (doğru tarafta) değildi. Yine de, onları savunmak adına, muhtemelen Nazi rejiminin dehşetine ilişkin olarak resmin tamamını görememiş oldukları söylenebilir.

Aynı şey, onların düşüncelerini paylaşan modern zamanın aşırı-solcuları ve neo-konseyci komünistleri için söylenemez. Konseyci komünist teori 1930larda oluşturulmuştu ve Yahudi soykırımı deneyimi, ikinci dünya savaşı veya reddettikleri anti-faşist direniş sonrasında da güncellenmedi. Aşırı-solcu teori devrimci örgütlenme bakış açısını reddetme konusunda tutarlıdır: aşırı-sol için devrimci örgütlenme diye bir şey yoktur, zamanı geldiğinde kendisini örgütleyen işçi sınıfı vardır. Devrimci örgütlenmeye gereksinim yoksa devrimci örgütlenmeyi olanaklı kılan sivil haklara veya hatta insan haklarına da ihtiyaç yoktur. Aşırı solcular için, komünizmden ayrı insan hakları yoktur. Komünizm, Ukrayna için Doğu Ukrayna'daki ayrılıkçı bölgeler kadar uzaktır, bu nedenle işgal, burjuva parlamenter sistem kadar iyi veya kötü olabilir. Bu yüzden, aşırı-solcular bir işgal durumunda Ukrayna askerlerine kaçma çağrısı yapabilirler. Bir aşırı solcu, anarşistlerin veya diğer aktivistlerin işgalcilerin bodrumlarında işkenceye uğramalarını ve kaybedilmelerini umursamaz, çünkü aktivistler artık bir işe yaramazlar. Bu aşırı-solcu düşünceler, günümüzde, yalnızca kendisini aşırı-solcu olarak tanımlayan az sayıda kişi arasında değil,

aynı zamanda -en azından 2008'deki Yunan ayaklanmasından bu yana- anarşist hareketin anaakımını oluşturan örgütlenme-karşıtı tüm anarşistler arasında da yaygındır. Örgütlenme-karşıtı anarşist düşünceler, Sitüasyonist Enternasyonel'in mirası aracılığıyla büyük ölçüde 1930ların konseyci komünizminden yararlanıyor olduğundan, konseyci komünizmden ve aşırı-soldan çoğunlukla ayrıştırılamaz.

Aşırı-solcular ve örgütlenme-karşıtı anarşistlerin aksine, anarşist faaliyet ve örgütlenme yanlıları, Rus işgalinin sonucunda gerçekleşebilecek olan, kendi hareketlerinin tamamen ortadan kalkması ihtimaline hiçbir zaman kayıtsız kalamazlar. Açıktır ki, eylemci anarşistler Rus işgaline karşı kazanılacak bir zaferin sonuçları konusunda da yanılısamaya kapılmamalıdır. İşgalin direniş tarafından yenilgiye uğratılması durumunda, zafer toplumsal bir devrimle sonuçlanmaz; ancak Ukrayna'daki 2014 yılındaki duruma veya belki de Rusya'da 1991'deki duruma dönmüş olur. Yani, örgütlenmenin tamamen bastırılmasından ziyade, devrimci örgütlenmenin olanaklı olduğu bir duruma.

Ancak bütün bunlar tarihsel meseleler. Rusya'nın Ukrayna'yı işgali şu an için pek de olası görünmüyor ve gelecekteki olası tüm senaryolar arasında "doğru bir duruş" seçmek genel olarak olanaksız.

Beklenmedik kapsamlı bir işgal durumunda, amaç, hem cephe savaşının başlangıç aşamasında, hem de sonrasındaki gerilla savaşında Rus ilerleyişini engellemek ve işgalci orduya azami kayıp verdirmek olmalıdır. İşgal altındaki Ukrayna'nın yönetilemez olmasının iyi bir şans olacağını düşünüyorum. Bu şekilde Ukrayna işgalinin ekonomik ve insani maliyeti, nihayetinde, Putinci rejimin tümüyle çöküşünü beraberinde getirebilir. Aksine, örneğin Çeçenya, Suriye ve Gürcistan işgalleri, insani kayıplar ve ekonomik maliyetler açısından görece daha az maliyetli olduğundan, Rusya'da hiçbir zaman bu kadar gündeme gelmemiştir.

Ve hemen şimdi burada gündeme getirilmesi gereken birkaç talep var. Örneğin, Almanya ve muhtemelen Finlandiya da şu an fiilen Ukrayna'nın silah sahibi olmasını engelliyor. AB vatandaşlarının Ukrayna için savaşa gitmeye pek de hevesli olmaması ve Ukrayna hükümetinin Rusya'ninkine denk bir ordu oluşturacak maddi kaynağa sahip olmaması da şaşırtıcı değil. Ancak Ukrayna hükümetinin karşılayabileceği en küçük (silah) satışları(nı)n bile engellenmesi Kremlin'in elini güçlendirmekten başka bir şey değildir. Rusya'daki antiotoriterler Kremlin'in saldırgan tutumuna ve Avrupa Birliği'ndeki antiotoriterler de Ukrayna'nın öz-savunmasını sabote etme girişimlerine karşı çıkmalıdır.

Anarşist Kütüphane

Antti Rautiainen
Neden Ukrayna'yı desteklemeliyiz?
22.02.2022

15.03.2022 tarihinde şuradan alındı: ankanarsi.blogspot.com

Çeviri: Anarşi Kolektifi Ankara

Çevirenin Notu: Genel olarak bizim fikirlerimizi yansıtmayan bu makale, uzun yıllar Rusya'da yaşayan Finlandiyalı anarşist **Antti Rautiainen** tarafından -Ukrayna işgali öncesinde- 20 Şubat 2022 tarihinde yazılmış ve devrimci anarşist örgüt **Otonom Eylem**'in websitesinde yayınlanmış olup, Ukrayna işgali konusunda anarşistler arası tartışmalar bağlamında Türkçe'ye çevrilmiştir.

İngilizce Aslı: Why should we support Ukraine?

tr.anarchistlibraries.net